

“AYÄ NHIAAR BA KË
LOIRÛT NYIC KU BA
TÛ NË BIÄK LOYUUM.”

SARA

“AYE KÛR BA MÏTHKU
YA NËM ËKE CIL BÏK YA
KÛCDÏT. AYE KÛR BA YA
TÛ NË THEË LOOI Ë KÄ
DÏT KEN KE PÏIRIC RÛT.”

AMANDA

Lucci de cäär de wanh de adhiëeth
yeneke dhël piëeth wën lëu bin
wanhduun de adhiëeth cök tö ke
cïnic tuenytueny.

Thëm de cäär de wanh de adhiëeth

Yerjö yee them? Kä yekë lööm në wanh de
adhiëethic ayeke lo them man
noñ keek yiic tuany

Ye yaa Naadë? Run ke 5 thöök

Ye göl naa? Yin lëu bë yin cööl të cin nañ
run ke 25

Yee jäl kööc naa? Thëm de cäärdun de wanh de
adhiëeth de thök ee jäl bë yaa të
tö yin ne kaam de run ke 70-74

Family Planning NSW ee të wën ë raan ëbën löör ku luui
koc kedhie.

Na noñ kök juëc kök koor bake nyic, ke yin loör
www.testoutwest.org.au ka cöl Family Planning NSW Talkline
në **1300 658 886** ka loör www.fpsw.org.au/talkline

Na köör ba jam wenë raan de thoñdu, ke yin cöl koc ye koc
waar thook (TIS) në **131 450**. Thicke bi yin määt kenë Family
Planning NSW.

Family Planning NSW ëyadëñ ayïki nyic në riiu man adë ke koc
ke Darug, Gundugurra ku Dharawal ke ka ye koc noñ piny ye
wo rëere ku luui wo thïn ne bañ ciëem te lo cän de Sydney ku
jol ya bañ ciëem de Sydney. Daathda ku gamda ee man ade ke
wo be ya te wën yene koc lucci kedhia eke thoñ nhiim ku cin
thokduëël ku lucci netök.

Cancer Institute NSW

THËM

NË BIÄK

BAAI LOJ CIËEM

Athör ye muök baai de wël ke
cäär de Wanh de adhiëeth

Të cenë kä ke piir kɔc muɔk nhial, ke kee yic riel buk thaa yök bi yok nyin yaa tiit ë rot.

Naa yuku cäär de wanh de adhiëeth cɔk loi në nyindhie, ke wuɔk ye Cancer de wanh de adhiëeth cɔk ye tɔŋ de Cancers ye ke nyiei gël wei në Australia.

Cäär de wanh de adhiëeth yeŋo?

Cäär de wanh de adhiëeth ee kë yë cɔl Pap Test waar. Cäär de wanh de adhiëeth ee tuany yë cɔl HPV nyuɔɔth. HPV e tuaany wën e duciëŋ de wanh de adhiëeth cɔk waar rot. Yëen ë HPV ku cë döce töök ëka lëu bë cancer de wanh de adhiëeth gɔɔc.

Yë yi ŋa lëu bëne ke wanh de adhiëeth cäär yic?

Aye diäär ku kɔc nɔŋ wanh de adhiëeth, gɔɔc në kɔc nɔŋ run ke 25 agut cë 74 kɔc wën cë kan yaa thöny. E kākë aye kɔc wën:

- cë ke wum ku kɔc kënë ke wum ë wäl de HPV
- cë naŋ kaam bääríc ëkee kën baa thöny
- cë thöny ke raan tök
- cë thöny kenë diäär ke pëc

Bë raan wanh de adhiëeth ya ca cäär yic naadë?

Na yin yë Pap Test cɔk löi në nyindie, ku nɔŋ run ke 25 leer tueŋ, kë cäär tueŋ de wanh de adhiëeth aba looi të cenë run ke 2 thök, gɔl në kööl e looi yin Pap Test wäär loi ciëen. Na cïn ke cë yök (HPV akënë yök), ke cäär duun de wanh de adhiëeth abë jäl bä ya të ci run ke 5 tëëk.

Na kënë Pap Test kan looi, kë yin cɔk wanh de adhiëeth lë cäär yic, elantonŋ bin naŋ run ke 25. Na cïn ke cë yök (HPV akënë yök), ke cäär duun de wanh de adhiëeth abë jäl bä ya të ci run ke 5 tëëk.

HPV yeŋö?

HPV e tuaany wen yewuɔk të ci raan tö ke ye thöny kë raan dë ka kɔc kɔk ku HPV ë kee cancer juëc ke wanh de adhiëeth bëi. Kɔc juëc aye naŋ HPV në piir denic ku yeen alëu bë jään ye tök ke cïn tuenytueny bëi. HPV ku ken jään ye tök, ëka yen cancer de wanh de adhiëeth jal bëi ku ye kënë aci rot ye dác looi.

Lucci de thöny ee kë cit:

- Kë wën ye looi ne baŋ piiny (tuëëŋ), thok ka baŋ piiny (ciëen)
- Kä wën cïke cäk ne kɔc gup yene ke thöny nɔŋ yiic jänŋ de guɔp de dël-ke-dël
- Röm de kä cïke looi ee ke thöŋë ke kä ke guɔp yenë ke thöny

Ku naŋ na ci ya wum në wäl de HPV?

Na ci yi wum në wäl de HPV (ye cɔl Gardasil), ke yin cë lëu ba cancer de wanh de adhiëeth dáp yök. E yi gël në tuenytueny wääc kë HPV, wën yë cancer juëc ke wanh de adhiëeth bëi ku kä cië ke kedhie. Na ci yi cak wum, ë ka kɔɔr ba yaa ŋöt ke yi loi cäär de wanh de adhiëeth në nyindhie.

Ye yänko yeneke cäär de wanh de adhiëeth looi?

Yin lëu ba ruk ba lo në ke yänke:

- Akëm de Family Planning NSW
- Dïktor thiääk kë yi ka GP
- Akëm de Aboriginal thiääk ke yi
- Akëm de diäär

Te leer yin në kë yänkë, ke yin lëu ba cath wenë raan bë yi kuony ago tö ke yin lääu. Yin lëu ba thïc ëya na lëu rot be naŋ dïktor ka dukuny de dïktor wën ye tik bë thëmdu looi.

Yeen e cäär de wanh de adhiëeth ye looi adë?

Cäär de wanh de adhiëeth apial yic ku ke dác thök ku ke thaa thiin köör jɔt. Dïktor ka dukuny de dïktor e yi kan juëër kä bë röt looi kedhie ne thaa themë yïin. Të nyic yin kë bë rot looi në thaa de thëm ë ke yi cɔk pël rot piny ku ba tö ke yi lääu.

Të yenë cäär de wanh de adhiëeth luɔɔi thïn athön kenë dhöl wën yenë Pap Test luɔɔi thiin. Anɔŋ kë wën yïi dïktor ka dukuny de dïktor cuɔk në baŋ piiny (yenë yi lieu kuɔɔl) agö wanh de adhiëeth cäär yic. Dïktor ka dukuny de dïktor abë naŋ kë bë lööm ne wanh de adhiëethic, ke wën ye jäl lo laar në labic. Yeen e thëmë acie ye tök, e kemëkem abac.

Kɔc kɔk nɔŋ run ke 30 leer tueŋ aleu bii lo kepec te de cäär de wanh de adhiëeth ne akëm. Yin lëu ba jam wene diktordu ago yi lëk kok juec kok.

Kë cë la yök

Dïktor wele dukuny de dïktor abï yi cɔk nyic ke ci la yök te cen benbeï. Na yïi kë cë yök nyuɔɔth ke yin nɔŋ HPV, ke yin lëu ba ŋëi naŋ cancer de wanh de adhiëeth në theë be bën tueŋ. Diktordu abï yin lëk kä wën bë bën në ke kākë cök. Na kenë HPV yök, ke yin bë ba lo të de cäär de wanh de adhiëeth të cï run ke 5 tëëk.

Yi diëer man adë ke yin be nom määär në kööl ë thëm du? National Cervical Screening Register abë yin tuöi athör wën bë yin lëk thaa bin ba dhuk të de cäär de wanh de adhiëeth.